

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 603/2021
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић-Дичић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези чланова 34. и 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Љиље Крстић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 18/20 од 09.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-998/20 од 24.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Љиље Крстић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 18/20 од 09.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-998/20 од 24.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 18/20 од 09.11.2020. године, између осталих, окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези чланова 34. и 61. КЗ и кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, па су му за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне и то за кривично дело из члана 359. став 1. у вези чланова 34. и 61. КЗ казна затвора у трајању од 7 месеци, а за кривично дело из члана 235. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 8 месеци и затим је окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године која ће се извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује и то у ..., општина ..., улица ..., са електронским надзором, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне издржи у затвору.

Истом пресудом према окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности полицијског службеника у Републици Србији у

трајању од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања изречене мере безбедности. Према окривљеном је изречена и мера безбедности одузимање предмета ближе означених у изреци пресуде, а који ће се по правноснажности пресуде предати Дирекцији за управљање одузетом имовином. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка - трошкове вештачења у износу од 44.703,71 динар у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1-998/20 од 24.02.2021. године, између осталих, усвојена је жалба браниоца окривљеног АА, па је преиначена пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 18/20 од 09.11.2020. године у делу одлуке о кривичној санкцији у односу на овог окривљеног, тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљеном АА за кривична дела за која је оглашен кривим првостепеном пресудом утврдио и то за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези чланова 34. и 61. КЗ казну затвора у трајању од 7 месеци, а за кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ казну затвора у трајању од 3 месеца и затим га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци и истовремено одредио да ће се ова казна извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, у ..., улица ... у кући власништво ББ из ..., уз примену електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним члановима 23. и 24. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, те је окривљеном АА изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности полицијског службеника у трајању од 2 године рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања мере безбедности, а окривљеном је изречена и мера безбедности одузимање предмета и то пет ПВЦ врећа црне боје у којима се налазило укупно 262 комада доњих делова тренерке и 24 комада шорцева, а који ће се по правноснажности пресуде предати Дирекцији за управљање одузетом имовином, те је одређено и да ће се окривљеном по правноснажности пресуде вратити путничко возило марке „...“ тип „...“ броја шасије ..., саобраћајна дозвола серијског броја ... за наведено путничко возило, један кључ - плочица за стартовање мотора, један пар регистарских таблица ... и један образац полисе осигурања серијског броја ... који су од окривљеног привремено одузети по потврди од 21.03.2019. године, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу у односу на овог окривљеног потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Љиља Крстић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине у целини или делимично првостепену и другостепену одлуку или само другостепену одлуку и предмет врати на поновно суђење, као и да одложи односно прекине извршење правноснажне пресуде.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда у делу који се односи на продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези чланова 34. и 61. КЗ заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то искључиво на аудио снимцима телефонских разговора и транскриптима истих, а који докази су прибављени на незаконит начин и то супротно Закону о тајности података, па је суд стога морао исте да издвоји из списка предмета. Наиме, како сходно члану 165. став 2. ЗКП (у захтеву погрешно означено члан 164. ЗКП) подаци о предлагању, одлучивању и спровођењу посебних доказних радњи представљају тајне податке који морају да носе ознаку тајности - „строго поверљиво“, те како Закон о тајности података предвиђа да приступ тајним подацима, обради и достављању истих, изузев поступања судија, могу имати само лица која имају сертификат за рад са тајним подацима, а како полицијски службеници који су спроводили посебну доказну радњу тајни надзор комуникације и имали приступ тајним подацима, у моменту њеног спровођења, нису поседовали сертификат за руковање и приступ тајним подацима како је то предвиђено Законом о тајности података, а што произилази из дописа Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, то су стога, по ставу браниоца, наведени аудио снимци телефонских разговора и транскрипти истих, који су прибављени спровођењем посебне доказне радње тајни надзор комуникације, у конкретном случају прибављени незаконито.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 163. став 3. Законика о кривичном поступку је прописано да ако је при предузимању посебних доказних радњи поступљено супротно одредбама овог законика или наредби органа поступка, на прикупљеним подацима се не може заснивати судска одлука, а са прикупљеним материјалом се поступа у складу са чланом 84. став 3. овог законика.

Из цитиране одредбе члана 163. став 3. ЗКП, по налажењу Врховног касационог суда, произилази да податке који су прикупљени предузимањем посебних доказних радњи, чини незаконитим, само при њиховом предузимању поступање супротно одредбама ЗКП и наредби органа поступка, а не и поступање супротно одредбама посебних закона. Имајући у виду наведено, то чињеница на коју у поднетом захтеву

указује бранилац окривљеног и то да су аудио снимци телефонских разговора и транскрипти истих прибављени супротно Закону о тајности података као посебном закону који предвиђа да приступ тајним подацима, обради и достављању истих, изузев поступања судија, могу имати само лица која имају сертификат за рад са тајним подацима, а што иначе није предвиђено одредбама Законика о кривичном поступку, по налажењу Врховног касационог суда, не чини наведене аудио снимке телефонских разговора који су репродуковани на главном претресу и транскрипте истих незаконитим доказима према начину њиховог прибављања и нижестепени судови су могли да на њима заснују побијане правноснажне пресуде.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим није кривично дело, обзиром да у конкретном случају у радњама окривљеног описаним под тачком 3. изреке првостепене пресуде нема свих битних обележја кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ. Наиме, како је код кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ битно обележје вредност робе која је набављена у сврху продаје и то да се ради о „роби веће вредности“, те како је у изреци правноснажне пресуде наведено да је окривљени немајући овлашћење за трговину, набавио робу укупне вредности 453.568,24 динара у сврху продаје, то је суд по ставу браниоца донео погрешан вредносни закључак да новчани износ од 453.568,24 динара у 2021. години представља већу вредност код кривичног дела из члана 235. КЗ, позивајући се на став Врховног касационог суда из 2006. године да се под „робом веће вредности“ сматра роба преко 300.000,00 динара, а занемарујући при томе да су финансијски параметри (раст цена на мало, раст плата, стопа инфлације од 2006-2021. године) промењива категорија.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, обзиром да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног под тачком 3. изреке првостепене пресуде и то да је окривљени АА „... немајући овлашћења за трговину, набавио робу у већој вредности у сврху продаје ... укупне вредности 453.568,24 динара ..., а који су код њега пронађени у пртљажнику путничког моторног возила марке „...“ регистарске ознаке ... којим је управљао ...“, а у време, месту и на начин ближе описаном под тачком 3. изреке првостепене пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, како према, за сада важећем, правном схватању Врховног касационог суда, а везано за новчани износ код неодређених вредности као обележја неких кривичних дела у Кривичном законнику између осталог и код кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, „већа вредност“ постоји када вредност прелази новчани износ од 300.000,00 (трисотинехиљада) динара, а које правно схватање је усвојено на седници Кривичног одељења Врховног суда Србије од 17.04.2006. године, то су нижестепени судови правилно нашли да се у конкретном случају имајући у виду укупну вредност робе у новчаном износу од 453.568,24 динара ради о роби веће вредности.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Љиље Крстић, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.